

TIEDOTE SOSIAALIPALVELUISTA

Kunnan sosiaali- ja/tai kotipalvelutoimistot järjestävät mm. asumispalveluja, kotipalveluja, vammaisten erityispalveluja ja tukitoimia sekä perhe- ja laitoshoidtoa. Tiedotteessa selostettuja palveluja ei järjestetä samassa laajuudessa kaikissa kunnissa. Tarkempaa tietoa kuntasi palveluista saat kotikunnastasi.

Palvelujen tarve voidaan ilmoittaa suullisesti tai kirjallisesti. Kirjallisen hakemuksen voi tehdä käyttämällä ohessa olevaa lomaketta, joka voidaan täyttää yhdessä työntekijän kanssa. Henkilökohtaista asiointia varten toimiston työntekijöiltä on yleensä tarpeen varata etukäteen palveluaika. Asian käsittelyn yhteydessä voidaan lisäksi pyytää mm. pankkiyhteys- ja perhesuhdetietoja sekä taloudellista tilannetta selventäviä tietoja. Erillisiä selvityksiä tai hakemuksia voidaan tarvita myös esim. asunnon muutostöitä haettaessa.

Palvelujen ja tukitoimien selvittämiseksi ja toteuttamiseksi laaditaan tarvittaessa henkilön ja hänen huoltajansa kanssa kuntoutus- ja palvelusuunnitelma.

Henkilöllä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoritua tavanomaisista elämän toiminnoista, on mahdollisuus saada vammaisen erityispalveluja. Joidenkin erityispalvelujen osalta edellytetään vaikeavammaisuutta. Vammaispalvelulain tarkoittamia taloudellisia tukitoimia on haettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa kustannusten syntymisestä.

1. Asuminen

- Kotona selviytymiseksi ja pitkäaikaisen laitossijoituksen välttämiseksi voidaan myöntää asunnon varustamis-, korjaus- ja muutostöihin varallisuusharkintaan perustuvaa taloudellista tukea sosiaalihuoltolain perusteella.
- Vammaispalvelulain perusteella vaikeavammaiselle henkilölle korvataan ilman varallisuusharkintaa asunnon muutostöistä (myös töiden suunnittelu) sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset. Asuntoon kuuluvia välineitä tai laitteita voidaan luovuttaa myös käyttöön.
- Palveluasumiseen kuuluvat asunto sekä asumiseen liittyvät palvelut (esim. vanhusten ja vaikeavammaisten palvelutalot ja palveluasunnot): Asunnosta peritään vuokra ja esim. ateriosta käytön mukainen maksu.
- Sosiaalitoimen järjestämää asuntoa, jossa asumista tuetaan sosiaalityöllä ja muilla sosiaalipalveluilla, sanotaan tukiasunnoksi.
- Asunnon vaihto voidaan tarvittaessa järjestää esim. siirryttäessä epätarkoituksenmukaisesta asunnosta vammaisten tai vanhusten vuokra-asuntoon.

2. Liikkuminen

- Liikkumista helpottavia palveluita järjestetään sekä sosiaalipalveluna että vaikeavammaisille tarkoitettuna erityispalveluna.
- Kuljetuspalveluja voi saada työssä käymisen, opiskelun, asioimisen, virkistyksen, yhteiskunnallisen osallistumisen ja muun sellaisen syyn vuoksi. Tarvittaessa järjestetään myös saattopalvelua. Kunnalla on erityinen velvollisuus järjestää kuljetuspalveluja vaikeavammaisille.
- Taloudellista tukea voidaan myöntää vaikeavammaiselle esim. auton tai mopedin hankintaan tai niitä voidaan antaa korvauksetta käytettäväksi.

3. Ammatillinen ja sosiaalinen kuntoutus, koulutus ja työ

- Kuntoutusohjauksen ja sopeutumisvalmennuksen avulla vammaiselle henkilölle ja hänen lähiympäristölleen annetaan tietoa, neuvontaa ja ohjausta sekä muita kuntoutumista edistäviä valmiuksia.
- Suojatyötä voidaan järjestää työkeskuksissa, työntekijän kotona tai muussa sopivassa paikassa.
- Työhönvalmennusta järjestetään mm. työklinoilla työkokeilun kanssa rinnakkain. Työhönvalmennuksella edistetään henkilön tottumista ja pääsyä työhön. Työkokeilulla selvitetään sopiva ammattiala ja työ. Elinkeinon tai ammatin harjoittamisen edistämiseksi järjestetään elinkeinoneuvontaa.
- Työhön hakeutumista, koulutuksen hankkimista ja työntekoa voidaan tukea mm. yhteistyössä kansaneläkelaitoksen, työvoima- ja opetusviranomaisten sekä kuntoutuksesta huolehtivien toimintayksikköjen kanssa.

4. Toisen henkilön avuntarve

Kotona selviytymistä ja turvallisuutta edistäviä palveluita ovat:

Kotipalvelut

- Kodinhoitajan ja kotiavustajan antama työapu ja tukeminen.
- Tukipalvelut esim. ateria-, siivous-, kylvytys- ja turvapalvelut (mm. puhelinhälytysjärjestelmät):

Kodinhoitoavusta ja omaishoidon tuesta peritään muulta kuin vähävaraiselta maksukyvyyn mukainen maksu. Tukipalveluista peritään kohtuullinen maksu kunnan päätöksen mukaan.

Omaishoidon tuki

Tuki on huonokuntoisen kotona asuvan henkilön hoitajalle maksettavaa rahallista korvausta hoitotyöstä. Hoitettavan kanssa laaditaan palvelu- ja hoitosuunnitelma ja hoitajan kanssa hoitosopimus. Maksettava tuki on hoitajalle veronalaista tuloa.

Perhehoito

Perhehoito on oman kodin ulkopuolella tapahtuvaa hoitoa, kasvatusta, kuntoutusta ja/tai muuta huolenpitoa, mikä tarjoaa henkilölle perheenomaisen, hänen yksilöllisiä tarpeitaan vastaavan kasvu- ja elinympäristön. Perhehoito voi olla tilapäistä tai pitkäaikaista. Sitä voidaan järjestää eri-ikäisille. Perhehoitajan kanssa laaditaan toimeksiantosopimus.

Laitoshoito

- Lyhytaikaista ja osavuorokautista hoitoa järjestetään mm. henkilön oman sairauden, kuntoutuksen tai hoidon arvioinnin johdosta, häntä kotona hoitavan henkilön loman tai sairauden johdosta tai muista syistä esim. asunnon muutostöiden ajaksi.
- Silloin kun henkilö ei selviydy kotona ja on ympärivuorokautisen hoidon ja huolenpidon tarpeessa, voidaan järjestää pitkäaikaishoitoa.

Vammaisten erityispalvelut ja tukitoimet

- Henkilökohtainen avustaja
Vammaisten erityispalveluna ja tukitoimena voidaan vammaisen henkilön palkkaaman henkilökohtaisen avustajan palkkausmenoihin suorittaa korvausta vammaiselle, joka tarvitsee runsaasti toisen henkilön apua. Avustajan työnantajana toimii vammaisen henkilö itse.
- Tulkkipalvelut
- Vaikeasti kuulovammaiselle, kuulo- ja näkövammaiselle tai puhevammaiselle henkilölle on järjestettävä tulkkipalveluja viittomakielellä tai muilla kommunikaatiota selventävillä menetelmillä.
- Muut erityispalvelut
Asumiseen ja liikkumiseen liittyvistä ja muista sosiaalipalveluista mainitaan ao. kohdissa.

5. Sosiaalinen kanssakäyminen ja vapaa-aika

- Virkistyksen tarpeessa oleville, lähinnä vähävaraisille henkilöille, kunta voi järjestää halpoja tai täysin ilmaisia lomiamia.
- Erialaista virkistykseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen liittyvää toimintaa voidaan järjestää mm. päiväkeskuksissa ja kortteliklubeissa kerhotoiminnan ja palvelupäivien yms. muodossa.
- Tukihenkilö-/ystäväpalvelutoiminta on toisen henkilön henkilökohtaista tukea ja apua esim. yksinäiselle henkilölle.

6. Muut erityistarpeet

- Vaikeavammaista tai pitkäaikaissairasta lasta, vammaista tai vanhusta kotona hoitavalle hoitajalle voidaan järjestää lomaa tai virkistystä.
- Erityisravinto:
vammaiselle korvataan ylimääräiset kustannukset erityisravinnosta tai erityisravintovalmisteista, joita henkilö joutuu käyttämään pitkäaikaisesti ja säännöllisesti.
- Vaatetuksen erityismenot:
vammaiselle korvataan ylimääräiset kustannukset, jotka johtuvat vamman tai sairauden aiheuttamasta vaatteiden tavanomaista suuremmasta kulumisesta tai siitä, ettei henkilö voi vammansa vuoksi käyttää valmiina ostettavia asusteita.
- Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen tarvikkeet, koneet ja laitteet:
taloudellista tukea myönnetään esim. tekstipuhelimen ja kodinkoneiden hankinnasta aiheutuviin kustannuksiin tai välineitä, koneita tai laitteita annetaan korvauksetta vammaisen henkilön käytettäväksi. Lääkinliseen kuntoutukseen kuuluvat välineet järjestetään terveyskeskusten ja sairaaloiden toimesta.

Muita palveluja

Muista sosiaalihuollon palveluista ja tukitoimista kuten toimeentulotuki ja päivähoito saa lisätietoja sosiaalitoimistoista ja niitä haetaan eri hakemuksilla.

Kuntoutuspalveluista ja taloudellisista tukitoimista saa tietoja sosiaalitoimistojen ja terveyskeskusten lisäksi Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoista, vammaisjärjestöistä ja Vakuutusalan kuntoutuskeskuksesta.

Kuntoutuspalveluja ovat mm:

- ammatillinen kuntoutus, erityisammattikoulutus
- lääkinnällinen kuntoutus
- kuntoutustutkimukset
- kuntoutusasiakkaan taloudellinen tukeminen
- apuvälineet ja niiden huolto

Taloudellisia tukitoimia ovat mm:

- hoitotuki
- vammaistuki
- liikennevakuutuslain perusteella maksettavat korvaukset, sotilasvammalain mukaan maksettavat avuttomuuteen tai vammaan perustuvat lisät
- tapaturmavakuutuslainsäädännön perusteella maksettavat korvaukset (hoitoraha ja -lisä, kodinhoitokustannukset)
- auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain perusteella maksettava autoveronpalautus.

Palveluja tarvitsevan henkilötiedot

Sukunimi ja etunimet	Henkilötunnus	
Osoite	Puhelin kotiin	Puhelin toimeen

Tarvittavat palvelut (täytetään niiden palvelujen osalta, joita haetaan)

1. ASUMINEN		
☐	Asunnon muutostyöt, mitä ja arvioidut kustannukset	
☐	Asuntoon kuuluvat välineet, laitteet, mitä ja arvioidut kustannukset	
☐	Palveluasuminen	☐ Tukiasunto ☐ Muuta, mitä
2. LIIKKUMINEN		
☐	Kuljetuspalvelu (esim. taksi, invataksi)	☐ Saattopalvelu
☐	Kulkuneuvo, mikä	
☐	Muuta, mitä	
3. AMMATILLINEN JA SOSIAALINEN KUNTOUTUS, KOULUTUS JA TYÖ		
☐	Kuntoutusohjaus	☐ Sopeutumisvalmennus ☐ Suojatyö ☐ Työhönvalmennus
☐	Muuta, mitä	
4. TOISEN HENKILÖN AVUN TARVE		
☐	Kodinhoitoapu	☐ Omaishoidon tuki
Tukipalvelut		
☐	Ateriapalvelut	☐ Jalkojen hoito ☐ Hiustenhoito ☐ Kylvytyspalvelu ☐ Puhelin ☐ Pyykki-palvelut ☐ Siivouspalvelut
☐	Turva-palvelu ☐ Vaate-huolto	☐ Työapu, mitä
Perhehoito		
☐	Tilapäinen hoito	☐ Pitkäaikainen hoito
Laitoshoito		
☐	Päivähoito ☐ Yöhoito ☐ Lyhytaikainen kuntoutus	☐ Lyhytaikainen hoito ☐ Pitkäaikaishoito
Vammaisten erityispalvelut ja tukitoimet		
☐	Henkilökohtainen avustaja	arvioidut kustannukset arvioitu tarvittava tuntimäärä ☐ Tulkkipalvelut
Muu avun tarve, mikä		
☐		
Ehdotus hoitajaksi/henkilökohtaiseksi avustajaksi (Täytetään vain haettaessa omaishoidon tukea tai henkilökohtaista avustajaa)		
Sukunimi ja etunimet		Henkilötunnus
Osoite		
Puhelin kotiin	Puhelin toimeen	Ammatti
Ansiotyö	Sukulaisuussuhde hoidettavaan	
☐ Vakituisen työ	☐ Tilapäinen työ	☐ Kokopäivätyö ☐ Osapäivätyö

5. SOSIAALINEN KANSSAKÄYMINEN JA VAPAA-AIKA

Lomatoiminta

Virkistyspalvelut

Tukihenkilö/ystäväpalvelu

Muuta, mitä

6. MUUT ERITYISTARPEET

Hoitajan loma ja virkistys

Erityisravinnon hankinta, mitä ja arvioidut kustannukset

Vaatetuksen erityismenot, mitä ja arvioidut kustannukset

Päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen tarjottava väline, kone, laite, mitä ja arvioidut kustannukset

Muuta, mitä

Terveydentilaan, vammaan tai sairauteen liittyvät tiedot

1. Lyhyt kuvaus henkilön terveydentilasta, apuvälineiden käytöstä ym. 2. Vamma tai sairaus 3. Missä ja milloin aiheutunut

Sotilasvamma-, liikenne- ja tapaturmavakuutuskorvauksen yms. erityisehdot

Työkyvyttömyysaste %, vakuutusyhtiö ja vahinkonumero

Lisätietoja

Esim. oma näkemys palvelun tarpeen syystä, lyhyt kuvaus seikoista, jotka vaikeuttavat päivittäisissä toiminnoissa selviytymistä, perustelut hoitajaksi/avustajaksi ehdotetusta henkilöstä yms.

Onko palveluja tarvitsevalle myönnetty aikaisemmin **tässä** ilmoituksessa tarkoitettuja palveluja

Ei Kyllä, mitä

Mitä muita palveluja tai korvauksia asianomainen saa tai onko hänellä parhaillaan **vireillä** muita tukipalvelu- tai korvaushakemuksia, mitä

Huoltajan tai muun yhteys henkilön nimi, osoite ja puhelin (Yhteys henkilöllä tarkoitetaan asiaa hoitavaa henkilöä)

ALLEKIRJOITUS

Samalla valtuutan palvelun/palvelujen antamisesta päättävän viranomaisen hankkimaan tarvittavat tiedot päätöksentekoa varten.
Paikka, pvm ja allekirjoitus

ILMOITUKSEN LIITTEET

Ilmoitukseen voi liittää tarvittaessa tilannetta selventäviä sosiaali- ja terveydenhuollon tai muun asiantuntijan lausuntoja, kustannusarvio, laadittu kuntoutussuunnitelma yms. Haettaessa ensimmäistä kertaa vammaisten erityis palveluja on esitettävä selvitys siitä, että haitta aiheutuu vammasta tai sairaudesta.

VIRANOMAINEN TÄYTTÄÄ

